

Skaitymai

Nr. 5 (11)

Augsburgas, 1946 m.

vasario mėn. 2 d.

II metai

Maironis

JAUNOJI LIETUVA

Pirmoji giesmė

(tėsinys)

XII

Smigdoms šėliąjį klase, Juozas Glinškį pažino.
Glinškis Jonas už Juozą vienais metais tikslai.
Buvo moksle aukštesnis ir ne karį mėgino
Prisiartin prie Rainio, bet šis laikės šaltai.
Na, ir būdai jų buvo jau škratū nevienodi:
Vienas alviras, gyvas, pilnas siekių aukštai, —
Antras šaltas ir tolo, kurs net atskirą žodį,
Tarsi, sverdamas svėrė, lyg būdams klaidū.
Kas tikėti galėjo, kodėl tą klūdį nemenką
Tuodu priešu pašalinis ir sau ranką paduos?
Bet ateina tie metai, kad žmogus neužlenka
Jau pats sau ir nuliūdęs ieško draugo drauguost
O, laimingi tie metai ir jų gražios draugystės,
Kad nesuleptas žirdis ir jų pirmas svajones
Mezga sūlais auksiniais, idealais jaunystės,
Aukštus gražius siekius, kaip artistas leplionės!
O, žvaigždėtos svajonės ir jų jautrūs pindai,
Kai, pavasariai auštant, pirmučiausi vaikais,
Kai, dar šaltio nematę, galvą laiko aukštai
Ir, į dangų sužirę, vien svajoniai fikšiai!
O, laimingi tie metai, kurių pirmos draugystės,
Lyg ant vaško, ant dvasios neisididomo pirštu
Idealus šrauo, kaip leises karalystės,
Kad senovė pati jų paskui neužmirštų!

XIII

Jonas Glinškis ir Juozas kad arčiau pažino,
Jų kaip priešingai būdai į akordą gražiausia,
Tarsi, pūdamies pynės, kaip balsai pianino,
Kad ir pakelio dvasią, ir kaip leplina aušį!
Kiek tai karlų antriai begiedojo gaidžiai,
Ir ant Žaliojo kalno mėnuo blyško prieš ryšį,
O žiems kalbos svajonės vis tekėjo saldžiai
Apie aukštą jų sieki, širdys įrašę!
Aleksotos pakalnės buvo jų numylėtos:
Cia tai Nemuno vilnys cina juosla pažia;
Cia tai vasaros naktys lylios, ramios, žvaigždėtos
Apie Dievo gražybę žiems kalbėjo slaptai!
Cia laktingas laukiai savo stemptę mėgino,
Pasistėjęs žilvūnais, ir jų sielas ramino.
Cia, žiems kalną užlipus, kurs vadinas Linksmoji,
Kaip lam Nemunai vilnys, Jonai žodžiai tekėjo,
Juozas klausė nurimęs, o dangaus ankslyboi

Vakarinė žvaigždėlė jam iš tolo spindėjo.
Cia tai Jonas ir Juozas viens kitam išpažino
Savo paslapčių šventą, ir abudu išvydo,
Kad las pats paaukimas juodu gundė, masino,
Kad į šaltį jų pažia jų sumanymai skrido:
„Kiek tai pikto ant žemės! Kaip čia klaidžius kelionės!
Žmonės ieško, svajonia... randa laimę vien šildžią.
Ar tai vertos to brūso mūsų lučios laurionės?
Juk verčiau apsisikrili tiesą aukštą ir didžią!
Šviesti žemės pakalni žiburėliais žvaigždės!...
Vesti klystančius žmones į dangaus karalybę!...
Ir kentėti ir vargti vien dėl Dievo garbės!...
O, kaip aukštą ir gražų sieki tur kunigystė!“

XIV

Nebužilgo bus metai: Juozas vienas tikslai
Kartais Linksmąjį laukio, bet lam progą reta.
Vakarais čia kaip pernai šviesti žvaigždės aukštai
Naktys žavil... Bet draugo jau nebėra greta.
„Seminarijos ramos laip iš tolo lausmingas;
O kiek atšio dvasiai! Kiek ten švento darbitumai!
Jonas, juodą suknelę apsisvilkęs, laimingas!
Džiaugias, radęs ten dvasiai vietą likro ramumo,
Kaip prailgo belauktil... Dar du mėnesiu bilo
Oimaziniai baigti, kaip lėtušiai norėjosi...
Ką per laiką probėgus veikt atšiko?
Kokios mistys belankė? Kokios naujos idėjos?“
Vis tai Juozas netrukus apsakylį kehina
Savo draugui, kurs jį ant Velykų vadina
Dus save į Sokaičius; ir tenai opkalbės,
Kuomet kunigo rūbais apsisvilki galės...

XV

Ar tai, rasit, iš aukšto jau koksi pranešimas?
Ar pati gal naujučia žirdis valandą savo?
Tik čia Juozui užslinko (slabos nuširdimas,
Ir baritonu tokią giesmę sau uždainavo:

Lakiok belakiojys, paukštelį gražus!
Kur tūpi, ar pats bežina?
Kai marquis per audrą išiesi sparnas,
Ar skrisi, kur nori patsai?

Tačiau nebiok! Dievas sergės lave;
Be Jo lavo plunksna nekris;
Iš aukšto Jis šūri Apvaizda guvia
Ir sergėli lausniausias naktis.